

Stijgend rendement

Lagere diesel- en rentekosten zorgen voor betere resultaten

Met meer omzet, een hogere bruto marge en een beter rendement was 2016 voor de meeste cumelabedrijven een goed jaar. Dit is de eerste conclusie na verwerking van de resultaten van 71 bedrijven die zowel vorig jaar als dit jaar deelnamen aan de kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Opvallend zijn verder de gestegen kosten voor afschrijvingen en arbeid. Ook de inmiddels weer gestegen kosten voor de brandstof maken de ontwikkelingen voor dit jaar onzeker.

De oplevende economie in 2016 gaf ook de cumelabedrijven een zetje in de rug, concludeert bedrijfskundig adviseur van CUMELA Advies André de Swart. "Dat zien we terug in stijgende omzetten van de grondverzetbedrijven, die vooral vanuit de bouw de opdrachten zagen groeien. Ook de bedrijven die actief zijn in de veehouderij hadden een goed jaar. Door het groeiende weer was er veel omzet in de oogst van voedergewassen. Al zijn er regionaal grote verschillen, want de bedrijven in de gebieden die werden getroffen door wateroverlast hadden te maken met een slechte maïsoogst. Door de lage melkprijzen was er ook weinig aanvullend werk, zoals graslandverbetering", aldus De Swart. In de akkerbouw profiteerde de sector van het flink gegroeide areaal suikerbieten, doordat de oogst hiervan grotendeels door de loonwerker wordt uitgevoerd.

Het resultaat van deze positieve ontwikkeling is te zien in de jaarresultaten van de eerste 71 bedrijven met een afgerond jaarverslag over 2016. Deze zijn voor dit overzicht vergeleken met de resultaten over 2015 van dezelfde bedrijven. Volgens Dieuwer Heins, coördinator van CUMELA Kompas Analyse, geeft de ontwikkeling van deze bedrijven een goede voorspelling van de resultaten van de sector. "Van voorgaande jaren weten we dat de resultaten van 60 tot 70 bedrijven een goed beeld geven van de ontwikkelingen op alle bedrijven."

De groeiende hoeveelheid werk is terug te zien in de stijgende omzet van de bedrijven. Opvallend is de sterke resultaatsverbetering die deze bedrijven afgelopen jaar realiseerden. De gemiddelde omzet van de bedrijven steeg van € 2.237.964,- in 2015 naar € 2.394.505,- in 2016, een stijging van zeven procent. In deze omzet zit echter ook de inkoop van hulp- en grondstoffen en de inhuur van derden. Voor een goede vergelijking van de bedrijfsresultaten worden deze posten uit het bedrijfsresultaat weggehaald. Wat resteert is de bruto marge, die aangeeft welke omzet is gerealiseerd met de inzet van eigen machines en werknemers. Gecorrigeerd voor deze cijfers blijkt de bruto omzet gestegen van € 1.612.000,- naar € 1.695.000,-, een stijging van 5,2 procent.

Prima resultaat

Mede door de gestegen omzet had ruim 70 procent van de cumelabedrijven in 2016 een beter resultaat dan het jaar ervoor. Het gemiddeld bedrijfseconomisch resultaat voor 2016 komt uiteindelijk uit op € 44.102,-. Het betekent dat het rendement op het gemiddelde bedrijf is gestegen van 0,7 procent in 2015 naar 2,6 procent in 2016. Een mooi resultaat, bevestigt De Swart. "Bedrijven halen een bedrijfseconomisch minimaal gewenst resultaat. Dat komt door de goede ontwikkeling van de omzet, maar we moeten de rol van de gedaalde brandstofprijzen en de rente niet onderschatten. De kosten voor brandstof daalden met één procent en de rentelasten daalden met 0,3 procent. Een groot deel van het betere resultaat is dus niet het succes van de ondernemer, maar te danken aan externe factoren. Het is nu de kunst om bij stijgende kosten, via aanpassing van de tarieven, het resultaat vast te houden.

TOTAAL DEELNEMERS				
	2016	% van BM	2015	% van BM
OMZET	2.394.505	141,3%	2.237.964	138,8%
INKOOP	517.377	30,5%	473.493	29,4%
WERK DOOR DERDEN	182.176	10,7%	152.560	9,5%
BRUTOMARGE	1.694.952	100,0%	1.611.911	100,0%
ARBEIDSKOSTEN	705.041	41,6%	683.209	42,4%
HUISVESTINGSKOSTEN	49.620	3,1%	44.707	2,8%
MACHINEKOSTEN				
AFSCHRIJVING	252.711	14,9%	234.523	14,5%
REPARATIE & ONDERHOUD	185.522	10,9%	174.566	10,8%
BRANDSTOF	221.589	13,1%	226.614	14,1%
VERZEKERING	45.467	2,7%	40.883	2,5%
HUUR MACHINES	32.836	1,9%	34.346	2,1%
OVERIG	5.059	0,3%	5.374	0,3%
TOTAAL	743.184	43,8%	716.307	44,4%
ALGEMENE KOSTEN	62.389	3,7%	64.951	4,0%
RENTEKOSTEN	90.616	5,3%	92.021	5,7%
TOTALE KOSTEN	1.650.850	97,4%	1.601.195	99,3%
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT	44.102	2,6%	10.716	0,7%
AANTAL FTE	15,2		14,9	
AANTAL DEELNEMERS	71		71	

Arbeidsbenutting

De gestegen bruto omzet is voor een belangrijk deel gerealiseerd met hetzelfde aantal werknemers. Terwijl het aantal fte in 2016 groeide met 0,3 tot gemiddeld 15,2 steeg namelijk ook de omzet per fte. Dit resulteert in een daling van de arbeidskosten per bruto marge. Deze komen in 2016 uit op 41,6 procent en liggen daarmee flink lager dan in 2015 (42,4 procent). De omzet per werknemer steeg daarmee tot € 111.500,- per fte. In 2015 was dit € 108.400,-. Door een aanpassing van de salarissen stegen ook de arbeidskosten van € 45.900,- in 2015 naar € 46.500,- per fte in 2016.

Voor de forse kosten per fte nopen bedrijfseconoom De Swart vaak om hier nadrukkelijk voor te waarschuwen bij bedrijven. "Veel bedrijven realiseren zich niet hoe hoog de gemiddelde kosten voor een werknemer zijn. Daarom is het zo belangrijk om voldoende omzet per arbeidskracht te hebben. Natuurlijk ben je hiervoor deels afhankelijk van het werkaanbod, maar ik ben ervan overtuigd dat je hier als ondernemer in het bedrijf veel sturing aan kunt geven, bijvoorbeeld door het benutten van de tijd-voor-tijdregeling die in de cao mogelijk is. Het resultaat daarvan zie ik bij bedrijven die dat toepassen direct terug in lagere arbeidskosten per bruto marge."

Bedrijfseconomisch resultaat

Voor het bedrijfseconomisch resultaat wordt een berekende vergoeding voor de niet-betaalde ondernemer en het geïnvesteerd eigen vermogen meegenomen. Verder worden de incidentele baten en lasten en overige opbrengsten buiten beschouwing gelaten. De gegevens zijn gebaseerd op 71 representatieve bedrijven in de cumelasector waarvan de resultaten over 2015 en 2016 bekend zijn. Uit ervaringen in het verleden is bekend dat dit aantal een representatief beeld geeft van de ontwikkelingen in de sector. Vooral de verschillende kengetallen blijken nog maar enkele tienden te variëren.

Machinebenutting

De positieve ontwikkeling van de omzet heeft ook geresulteerd in een betere machinebenutting, zo blijkt uit de cijfers. Net als de personeelskosten daalden de machinekosten per bruto marge. In getallen: vorig jaar was van elke € 100,- omzet € 43,80 nodig voor de machinekosten. Een jaar daarvoor was dat nog € 44,40.

Opvallend is dat binnen de machinekosten de afschrijvingen wel met € 18.188,- stegen. Net als in de jaren 2013, 2014 en 2015 werd er meer geïnvesteerd dan er werd afgeschreven. Daarmee lijkt de investeringsstop van voor 2013 inmiddels ruim gecorrigeerd, al speelt volgens De Swart waarschijnlijk ook een rol dat veel machines de afgelopen jaren flink in prijs zijn gestegen. "Veel ondernemers in de cumelasector geven

aan dat ze bij aanschaf of inruil van machines merken dat de prijzen bij herinvestering in vergelijkbare machines de afgelopen jaren flink zijn toegenomen”, stelt hij vast. De Swart rekent dit voor. “De aanschaf van machines bedroeg in 2016 gemiddeld € 313.161,-. Stel, we gaan uit van een gemiddelde indexering van 1,5 procent per jaar en de machines gaan gemiddeld zes jaar mee. Dan lag de oorspronkelijke aanschafwaarde 7,73 procent lager op € 290.695,-, een verschil van € 22.466,-. Dat alleen al rechtvaardigt een aanpassing van het tarief. Doe je dat niet, dan stijgen de afschrijvingen per bruto marge jaarlijks met ruim 0,2 procentpunt per jaar. Dat gaat dan ten koste van het resultaat.

Het tweede punt dat opvalt bij de machinekosten zijn de gedaalde brandstofkosten. Met name door de lage dieselolieprijs in het eerste half jaar van 2016 zijn de kosten voor brandstof zelfs met één procentpunt van de brutomarge gedaald. De Swart waarschuwt ondernemers wel om de huidige brandstofprijs goed in beeld te houden. “De huidige dieselprijs ligt volgens de prijsindex voor brandstof van CUMELA Nederland al weer veertien procent hoger dan een jaar geleden. Voor een gemiddeld cumelabedrijf betekent dit op jaarbasis al snel € 25.000,- tot € 35.000,- per jaar aan extra brandstofkosten, oftewel één à twee procent per bruto marge.

De verwachting is dat de brandstofprijs op dit niveau blijft of wellicht nog zal stijgen. De Opec- en andere olieproducerende landen streven immers naar een prijs van 60 dollar voor een vat ruwe olie. De prijs ligt op dit moment rond 55 dollar.”

Rentekosten gedaald

Een laatste meevaller voor het bedrijfsresultaat zijn de gedaalde rentekosten. Op bedrijfsniveau daalden deze met 0,4 procent. Dit heeft volgens De Swart ook te maken met de lagere rentestand. Daardoor is ook de berekende rente als vergoeding voor het geïnvesteerde eigen vermogen nu wat lager. Al met al geven deze cijfers aan dat het gemiddelde cumelabedrijf voor het eerst in jaren een positief bedrijfs-economisch resultaat haalt en duidelijk zwarte cijfers schrijft. “Een mooi resultaat, zeker omdat hierin ook een vergoeding voor de ondernemer is berekend. Het is nu aan de bedrijven om dat ook bij een stijgend kostenniveau minimaal te handhaven, zodat bij een minder jaar of een eenmalige tegenslag het bedrijf niet direct in de problemen komt.”

TEKST: **Toon van der Stok**, met bijdrage van **Dieuwer Heins**
FOTO'S: **CUMELA Communicatie**

In het agrarisch loonwerk zorgt het mestuitrijden en de mestdistributie voor een aanhoudende stroom werk. Door het extra vee was de omzet voor dit werkafgelopen jaar ook weer hoger.

CUMELA Kompas Analyse dwingt tot nadenken over cijfers

Hendrie en Henriët Loman van Loonbedrijf Loman in Luttenberg zijn positief over hun deelname aan CUMELA Kompas Analyse. “De gesprekken over de kengetallen van ons bedrijf zijn voor ons erg waardevol. Het dwingt je om na te denken over belangrijke onderwerpen in het bedrijf, ook voor de langere termijn. Je kijkt op een andere manier naar je bedrijf. Je ziet bijvoorbeeld hoe de kostenontwikkeling is in vergelijking met de sector. Als ondernemer ben je toch veel bezig met de dagelijkse gang van zaken. Je zult voor je bedrijf ook aandacht moeten hebben voor de lange termijn. Een gesprek met een bedrijfskundig adviseur van CUMELA Advies over de kengetallen van ons bedrijf helpt hierbij.”

Loonbedrijf Loman is gevestigd in Luttenberg en verricht agrarisch loonwerk en grondverzet. Er zijn vijf werknemers in dienst.

Wat is CUMELA Kompas Analyse?

Jaarlijks leveren tussen de 400 en 500 bedrijven hun jaarresultaten aan voor het bedrijfsvergelijkend onderzoek van CUMELA Nederland. Dit aantal is groeiend en het streven van de organisatie is om dit de komende jaren verder te laten groeien naar 800 bedrijven. Een ondernemer die de cijfers aanlevert, krijgt daarvoor een analyse retour waarin zijn bedrijf wordt vergeleken met het gemiddelde van vergelijkbare bedrijven de sector. Een ondernemer kan daarmee zien waar hij beter of slechter scoort dan het gemiddelde.

André de Swart daagt ondernemers uit om mee te doen aan CUMELA Kompas Analyse 2016, de kengetallenvergelijking van CUMELA Nederland. “Heeft u de (concept)jaarrekening gereed, lever ons de gegevens dan snel aan. Wij zorgen dan voor een rapportage waarin we het bedrijfsresultaat vergelijken met vergelijkbare bedrijven. Deze wordt door de bedrijvenadviseur of de bedrijfskundig adviseur van CUMELA Nederland met de ondernemer besproken.”

Deelname aan deze bedrijfsvergelijking is gratis. Belangstellenden kunnen hiervoor contact opnemen met hun bedrijfsadviseur van CUMELA Nederland of een e-mail sturen naar kengetallen@cumela.nl.